

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 74.

Ljubljani, v petek 1. aprila 1892

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gld. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Kriza v Prusiji.

Vse liberalno časopisje izraža veliko veselje, da je „liberalno prebivalstvo“ zmagalo nad krščansko-konservativnim ter spravilo za zdaj z dnevnega reda postavni načrt o verski šoli. Birokratje, vseučiliški profesorji in židovski časnikarji si manejo roke, ker so se cesar, ministri, večna državna zbornica in gospodske zbornice udali liberalizmu in socijalni demokraciji.

Novi ministerski predsednik Eulenburg je moral dné 28. marca v pruski zbornici takorekoč neresnico govoriti, ko je izjavil, da šolski zakon ne dobi večine, dasiravno so katoliški centrum, konservativci in Poljaki bili v večini za predlogo proti liberalnim strankam. To je tem pomenljivejše, ker so s tem osramočene ravno one stranke, ki so najtrdnjše podlaga monarhiji in zastopajo večino prebivalstva.

V prvi vrsti pa je žaljen katoliški centrum, ker odstopiti je moral naučni minister, do katerega je katoliška stranka imela zaupanje, in prepustiti prostor možu, ki stoji liberalnim strankam tako blizu, kakor centrumu.

Katoliški centrum vsled tega ni zgubil glave, temveč izjavil v svojem glavnem glasilu, v „Germaniji“, da si v prihodnje obdrži „prosto roko“, ne da bi naravnost proti vladi stopil v opozicijo.

Vlada je predložila več zahtev, katere more centrum dovoliti ali odbiti. In v takih slučajih hoče centrum pokazati, da ima moč.

Tako je dné 29. marca vlada zahtevala prvi del svote za novo korveto, centrum je glasoval proti in predloga je pala. Ta slučaj je tem večjega pomena, ker je znano, kako se ravno nemški cesar zanima za razvoj nemške mornarice.

Sicer pa katoliški centrum postopa zmerno in previdno, in to je v sedanjih razmerah najboljšje. Kajti šolski zakon, kateremu je naklonjen vladar sam, ni odložen na večnost, in novi naučni minister, dr. Bosse, je v prvem svojem govoru naglašal, da naučna uprava ne bode zapustila „krščansko-konservativnih“ tál.

Zmage „liberalne aristokracije“ pa se veselje tudi socijalni demokracije, ker ti naravnost hote ateizem v šolah. Zadnja kriza je torej voda tudi na njihov mlin.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja, dné 31. marca.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 11. uri.

Poslanec vitez Langer obširno utemeljuje svoj predlog, da se v pospoševanje ameriških trt od zemljišča deželne kmetijske šole na Grmu odloči 1 1/2 hektara ter zasade ameriške trte. V ta namen naj

se dovoli 500 gld. — Predlog se je izročil finančnemu odseku.

Poslanec Šuklje jako obširno utemeljuje svoj predlog, oziroma načrt zakona, da se cestni krogi Toplice - Valtavas in Toplice - Podturn uvrstita med deželne ceste. To je potrebno z ozirom na bližnjo postajo dolenske železnice pri Straži. Po tej cesti bode bližnja zveza s Toplicami, kjer je daleč na okrog znano kopališče, in z belokranjskim okrajem. Ob enem obžaluje, da se ni izvršil sklep deželnega zbora z dné 17. novembra 1890 gledé črnomaljske ceste. Dalje govori o potrebi poprave in ravnanja cestnega omrežja v žužemberškem, trebanjskem in mokronoškem okraju. Tako je grozno zapuščena okrajna cesta od Zvirč do Zagradca, ne mnogo boljše od Žužemberka do Trebnjega. Treba bode preložiti na nekaterih mestih cesto od Mirne do Trebnjega in tako promet od Mokronoga in Št. Ruperta obrniti od Sevnice proti Trebnjemu, kamor je itak bližje, istotako cesto od Šmarjete skozi Sent-peter do Novega Mesta. Troški seveda bodo velikanski, ali ti troški bodo večinoma pokriti z večjimi dohodki prebivalstva, ki bode moglo svoje prideleke lažje dovažati na postaje prihodnje železnice. To vse so le napotki deželnemu odboru, ki naj bi se bavil s tem vprašanjem.

Deželni glavar opravičuje deželni odbor, da se ni izvršil sklep deželnega zbora gledé ceste od Črnomlja, ker so imeli deželni inženjerji mnogo posla z brambovsko vojašnico, gledališčem itd., dostavi pa, da se bode prej kot mogoče zgodilo.

Ustanovni zakladi.

Poročevalec Klun poroča naslednje:

Visoki deželni zbor!

V prilogi 35. izročil je deželni odbor slavni zbornici računске sklepe ustanovnih zakladov za leto 1890 in proračune za leto 1892. Pridejal jim

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

XII.

„Veste li, da je Praskuhin ubit“, rekel je Pest spremljujoč Kalugina, ki je šel domov.

„Ne more biti!“

„Res je, sam sem videl.“

„Z Bogom; moram hiteti.“

„Jako vesel sem“, mislil si je Kalugin, ko se je povrnil domov. „Privikrat sem bil srečen v službi. Dobro je šlo: živ sem in zdrav, gotovo se bode dobro poročalo in vsekako dobim zlato sabljo. Sicer mi pa tudi gre.“

Ko je poročil generalu, kar je bilo treba, pošel je v svojo sobo, kjer ga je čakal Galicin, ki se je že davno bil povrnil. Knez je čital knjigo, katero je našel na Kaluginovi mizi.

Neizrecno vesel je bil Kalugin, da je zopet doma, kjer ni nobene nevarnosti. Oblekel je nočno srajco in ulegel se v postelj. V postelji je pripovedoval Galicinu vse podrobnosti o boju. Seveda jih je tako pripovedoval, da se je videlo, kakor da je on, Kalugin, jako vrl in hraber častnik. To je pa bilo čisto nepotrebno, ker so to vsi vedeli in neso imeli nobene pravice in povoda dvomiti o tem, iz-

vzemši morda pokojnega Praskuhina, kateri je ne gledé na to, da si je štel za čast hoditi s Kaluginom, včeraj skrivaj pripovedoval nekemu prijatelju, da je Kalugin jako dober človek, da pa, bodi mej nama povedano, tako strašno nerad hodi na utrdbi.

Ko je Praskuhin, idoč vstric z Mihajlovom, se razšel s Kaluginom in se bližal k manj nevarnemu mestu, je postajal veselejši. Nakrat se je zablistnilo za njim in zaslišal je krik: možuar, in besede jednega vojaka, ki je šel zadaj: „Takoj prileti semkaj.“

Mihajlov pogledal je nazaj. Svetla pika bombe stala je na svojem vrhišču v tem položaju, da se ni dalo določiti, kam leti. Pa to je le trenotek trajalo: bomba je hitreje in hitreje se približevala. Videle so se že iskre in slišalo žvižganje. Kakor je bilo videti, pače prav v sredo batalijona.

„Uležite se!“ zaklical je nekdo.

Mihajlov in Praskuhin legla sta na tla. Praskuhin je zamižal in samo slišal, da je bomba pala prav blizu na trdo zemljo. Minola je sekunda, ki se mu je zdela daljša, kakor cela ura, ali bomba se še ni razletela. Praskuhin je že bal se, da se je morda zastoj prestrašil. Morda je bomba pala daleč, ali on je mislil, da je k njemu prižvižgala. Odprl je oči in zagledal, da Mihajlov leži na tleh prav pri njegovih nogah. Njegove oči so sedaj zagledale svetečo se bombo, komaj jeden vatel od njega.

Stresel se je od strahu. Strah je pregnal vse druge njegove misli in čute. Strah je prešinil vso njegovo osobo. Zakril je obraz z rokama.

Minula je še sekunda — sekunda, v kateri je cela kopa čuvstev, mislij, näd, spominov se vzbudilo v njegovi domišljiji.

„Koga ubije — mene ali Mihajlova? ali pa oba vkupe? Če mene zadene, me li sem? Če me v glavo, je vsega konec, če me v nogo, mi jo odrežejo. Prosil bodem, da mi vsekako dadó kloroforma in morda še ostanem. Morda pa ubije samo Mihajlova, tedaj pa bodem pripovedoval, kako sva vkupe šla in je njega ubilo, mene pa oškropilo s krvjo. Ne, do mene je bliže... gotovo ubije mene!“

Spomnil se je, da je dvanajst rubljev dolžan Mihajlovu, spomnil se je na neki dolg v Peterburgu, katerega bi že davno bil moral plačati. V glavo mu je prišel ciganski napev, katerega je pel zvečer. Ženska, katero je ljubil, pokazala se mu v čepici z vijoličastimi trakovi; spomnil se je človeka, ki ga je razžalil pred petimi leti, pa se ni poravnal z njim; vsega tega se je spomnil, četudi ga niti za trenutek ni zapustilo čuvstvo, da ga čaka smrt. Sicer pa se morda ne razpoči, mislil si je in z obupno odločnostjo odpre oči. Ta trenotek se je pokazala rudeča luč skozi še zaprte vejice, s strašnim pokom ga je nekaj udarilo prav v sredo prsi; bežal je nekam, izpodtaknil se ob sabljo, ki se mu je zamotala mej noge, in pal na tla.

je tako obširno pojasnilo, da bi se lahko hujši neskratiti, če bi hotel reči tukaj zopet pomenjevali. Kdor se je hotel o računskih zaključkih in izkazu imovine omenjenih zakladov poučiti, zadostovalo mu je poročilo deželnega odbora. Kdor želi še kakšnega pojasnila, dal mu ga bomo z radostjo, vendar pa je omenjam, da je finančni odsek pregledal vse računsko zaključke, ter sklenil, priporočati jih visokemu zboru v potrjevanje.

Izkaz imovine, ki se nahaja na 34. strani priloge 35., in katerega mi menda ni treba čitati, nam kaže, da znaša čista imovina vseh ustanovnih zakladov koncem 1890. leta 1.859.400 gld. 33 kr., v kurzni vrednosti pa 1.729.275 gld. 12 kr., in da se je v primeri s premoženjem koncem leta 1889 pomnožila za 16.166 gld. 49 kr. Iz pojasnil deželnega odbora razvidite, da ta pomnožitev prihaja večidel od novih ustanov, od prihrankov, ker več ustanov ni bilo oddanih, in od prometnih presežkov.

Omenjati mi je pa še enega ustanovnega zaklada, ki se ne nahaja v prilogi 35., ker je zdaj še v oskrbovanju visoke deželne vlade, s katerim se pa deželni zbor že več let sem redno peča, ker je za našo deželo silne važnosti. V mislih imam Holzapfelov zaklad za gluhoneme, čigar premoženje je koncem leta 1881 znašalo:

V obligacijah	262.750 gld. 83 kr.
„ privatnih dolžnih pismih	6.060 „ — „
„ gotovini	28 „ 37 „
Skupaj	268.839 gld. 20 kr.

V kurzni vrednosti pa 253.074 gld. 20 kr.

Če k temu zakladu prištevamo še druge ustanove za gluhoneme, ki so koncem leta 1891 znašale v kurzni vrednosti:

Wolfv zaklad	45.000 „ — „
Holdheimov okroglo	20.000 „ — „
Znašajo vsi skupaj	318.074 gld. 20 kr.

Če pritegnemo tudi še

Flödniggov ustanovni zaklad za slepe v okroglem znesku	78.000 gld. — kr.
imamo skupaj	396.074 gld. 20 kr.

ki se po obrestih tekočega leta pomnože še za kakih 12.000 gld.

To lepo premoženje nam daje povod, resno misliti na napravo lastnega zavoda za gluhoneme, zlasti ker je čedalje težje, naše gluhoneme spravljati v vnanje gluhonemice.

Visoki zbor se je že v zadnjem zasedanju pečal s tem vprašanjem ter v 10. seji sprejel naslednji predlog finančnega odseka:

„Deželnemu odboru se naroča gledé ustanovitve zavoda za gluhoneme in slepe na Kranjskem, izvršiti temeljite poizvedbe, v sporazumljenju s c. kr. deželno vlado sestaviti dotični program, dogovarjati se tudi s prečastitimi knezoškofijstvom zaradi morebitne podpore iz prihodkov Medjatove hiše, ter poročati o tem v prihodnjem zasedanju ter staviti nasvete.“

Deželni odbor je reč preiskoval, in le bolezen gospoda poročevalca je kriva, da se dotično poročilo še ni predložilo slavnemu zboru. Ali nadejati se je, da ga skoro dobimo.

„Hvala Bogu! samo oprasnilo me je“, bila je njegova prva misel, in hotel je z rokama potipati prsi, pa roke so bile, kakor privezane, in nekaj ga je tiščalo na glavi. Pred njegovimi očmi so šli vojaki in on jih je nevedé štel: jeden, dva, trije vojaki; in ta v zaganjeni suknji je „častnik“, mislil si je. Potem se je zablistalo pred očmi. Mislil je, s čim so ustrelili, s topom ali možnarjem? Najbrž s topom? In zopet so ustrelili in zopet prihajajo vojaki: pet, šest, sedem vojakov gre mimo. V strahu je bil, da ga pobodijo. Zaklicati je hotel, da je ranjen, pa usta so tako suha, da se je jezik prijel neba. Strašna žeja ga je mučila. Čutil je, da je mokro na njegovih prsih. Čut mokrote spomnil ga je na vodo, rad bi bil izpil tudi to, s čimer so bile mokre prsi njegove. Najbrž se je pobil do krvi, ko je pal, mislil je in vedno bolj se je bal, da ga pobodijo vojaki, ki so še vedno šli mimo. Zbral je vse moči in hotel zakričati: „Poberite me!“ Namesto tega je pa strašno zastokal, da ga je bilo strah svojega glasu. Potem so pa nekako rudeče luči švigale pred njegovimi očmi — in zdelo se mu je, da vojaki nanj nakladajo kamenje; luči so vedno redkeje švigale, kamni, katere so nanj nakladali, so ga vedno bolj davili. Napel je vse moči, da bi odvalil kamne, stegnil se je, ali več ni videl ne slišal, ne čutil. Ubit je bil od bombe v prsi.

(Dalje sledi.)

V imenu finančnega odseka hujši predlagam: „Razpusti sklepi ustanovnih zakladov za leto 1890 se potrjujejo, izkaz njihov imovina pa se jemlje na znanje.“

K proračunu ustanovnih zakladov za leto 1892 imam omenjati le nekatere opazke k sirotinskemu ustanovnemu zakladu in k Holheimovemu zakladu za gluhoneme.

Leta 1866 imel je visoki deželni zbor več ustanovnih zakladov sprejeti v deželno oskrbovanje. Z ozirom na obilno delo in veliko odgovornost, ki ju prizadeva tako oskrbovanje, sklenil je 11. septembra 1868, dotične zaklade prevzeti le proti temu, da sme za svoj trud in svoje troške pobirati od njih 50dstotne upravne doneske, izvzemši invalidne zaklade.

Tri tedne pozneje, t. j. 30. septembra 1868, raztegnil je ta sklep tudi na ustanovne zaklade, katere je bil že prej sprejel v svoje oskrbovanje. Med slednjimi je bil tudi sirotinski ustanovni zaklad, od katerega se je več let pobiral 50dstotni donesek, ne da bi bila vlada temu kaj ugovarjala. Še le z dopisom z dné 13. avgusta 1887, št. 7617 (dež. odbora št. 6006), je vlada temu oporekala, češ, da deželni odbor nima pravice, 50dstotnih doneskov pobirati od sirotinskega zaklada, ker pri izročitvi tega zaklada to ni bilo pogojeno.

Reč je bila izročena visokemu deželnemu zboru, ki jo je razpravljaj 10. januarja 1888 ter deželnemu odboru naročal, da naj od slavne vlade prej ko mogoče dobi formalno pritrditev k pobiranju petodstotnih upravnih doneskov tudi pri sirotinskem zakladu.

Ob enem se je deželnemu odboru naročalo, da naj gledé prej zaračunjenih upravnih troškov varuje svoje pravno stališče in v ta namen stori vse potrebne korake.

Deželni odbor je ta sklep naznanil dež. vladi, ki pa sama o tej stvari ni hotela razsojati, ampak si je izprosila navodila od ministerstva notranjih zadev. To je sporazumno z ministerstvom za uk in bogočastje z odlokom z dné 19. avgusta 1891, številka 16.655, odgovorilo, da ima deželni odbor pravico od sirotinskega zaklada pobirati doneske k upravnim troškom, da je pa 5 odstotkov preveč, in da bi bilo dovolj jemati 2 ali 3 odstotke.

Deželna vlada je to sporočila deželnemu odboru in od njega zahtevala izkaz dotlej zaračunjenih upravnih troškov, da razvidi, koliko ima dežela vrniti sirotinskemu zakladu, ako se ti doneski ne računijo po 5 odstotkov, ampak le po 2 odstotka ali 3 odstotka.

Po ukazu deželnega odbora je deželno knjigovodstvo sestavilo omenjeni izkaz, iz katerega je razvidno, da so znašali 50dstotni upravni doneski od leta 1868 do vštetega leta 1889 vsega skupaj 13.835 gld. 2½ kr. in da bi se moralo od tega sirotinskemu zakladu event. vrniti 8301 gld. 2½ kr., pri 3 odstotkov pa 5534 gld. Deželni odbor je vladi že v svojem dopisu z dné 9. februarja 1890, številka 289, dokazoval, da je imel pravico pobirati 50dstotne upravne doneske, in po vsej pravici sklepa, da bi bilo zoper pravico in pravičnost, ako bi vlada za nazaj zahtevala povračila onega dela teh troškov. Na drugi strani pa priznava, da bi bilo zaradi dobrega namena za naprej dovolj od sirotinskega zaklada pobirati le po 30dstotne upravne doneske, toda brez presodka za vse druge zaklade.

Finančni odsek pritrjuje razlogom deželnega odbora ter visokemu deželnemu zboru priporoča, da naj odobri dotične nasvete deželnega odbora.

Dalje priporoča finančni odsek visokemu deželnemu zboru, da naj pritrdi tudi povikšanju podpore za vzdrževanje notranje šole v Marijanišču od 400 gld. na 500 gld., ker se v njej poučuje v petih oddelkih že 130 otrok, kakor je razvidno iz poročila deželnega odbora na 9. strani 35. priloge.

Ravno tam pripoveduje deželni odbor, da je dobil sirotinski zaklad 4000 gld. iz dohodkov 27. državne dobrodelne loterije. Ker so se vsled tega letni obresti pomnožili za 200 gld., sodil je deželni odbor, da tega zneska ne more bolje obrniti, kakor da ustanovi dve novi mesti, eno za dečke v Marijanišču in eno za deklice v Lichtenenthurnovi sirotišnici. Finančni odsek pritrjuje tudi tej vredbi in s ozirom na vse to gledé sirotinskega ustanovnega zaklada visokemu zboru predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Povračilo 50dstotnega doneska k upravnim troškom sirotinskega zaklada za nazaj se brezpozgojno odklanja, za naprej pa se deželni zastop proti

temu zakladu zadovoljuje s 30dstotnim doneskom, toda brez presodka za vse druge zaklade.

2. Višanje podpore za vzdrževanje notranje šole v Marijanišču od 400 gld. na 500 gld. se dopolnjuje kar je imenovan direktor v posebnem prošnje Vincencijeve družbe nastopjati v proračun sirotinskega ustanovnega zaklada, dokler se kaj drugega ne sklene.

3. Sistemizovanje po jednega novega ustanovnega mesta v kolegiji „Marianum“ in v Lichtenenthurnovi dekliški sirotišnici se odobruje.

Gledé Holdheimovega zaklada za gluhoneme opozarjam na opazko deželnega odbora ad 15. na 6. strani 35. priloge, v kateri visokemu deželnemu zboru poroča, da vodstvo gluhonemice v Lincu zaradi pomanjkanja prostorov za sedaj ne more več sprejemati gojencev iz tujih kronovin. Ker imamo pa veliko ukapotrebnih in ukaželjnih gluhonemih v deželi, bi ne bilo prav, da bi ta ustanova ostala neporabljena, zato so se pričele potrebne razprave, da bi se ta ustanova porabila za gluhoneme deklice, ki se odgojajo v Šmihelu pri Novem Mestu, v zavodu tamošnjih revnih šolskih sester de Notre Dame. Te sestre si mnogo prizadevajo za pouk gluhonemih deklic, ki jih morajo večinoma preskrbovati z vsemi potrebnimi rečmi, ne da bi dobivale v ta namen primerno podporo in zadostno odškodnino; ker vse, kar za ta pouk dobivajo iz deželnega zaklada, znaša z ročnimi deli vred le 300 gld. Ta pouk so bo toraj močno povzdignil in razširil, ako se Holdheimova ustanova porabi za gluhoneme deklice v omenjenem zavodu; zato finančni odsek slavnemu zboru priporoča naslednjo resolucijo:

Deželnemu odboru se naroča, prej ko mogoče dovršiti potrebne razprave, da se Holdheimova ustanova porabi za gluhoneme deklice, ki se odgojajo v gluhonemici revnih šolskih sester „de Notre Dame“ v Šmihelu pri Novem Mestu.

Prestopivši v posebno razpravo predlagam v imenu finančnega odseka vse proračune nespremenjeno, samo pri sirotinskem zakladu se vsled zadnjic storjenega sklepa pomnoži potrebščina za 1000 gld., ki se vstavijo kot prva polovica izvanredne podpore k stavbenim troškom za Marijanišče. Vsled tega se kaže presežka le 63 gld.

Poročevalec Klun čita potem številke posameznih ustanovnih zakladov, ki se 1. do 6. potrdijo brez ugovora s prej omenjeno premembo pri sirotinskem ustanovnem zakladu.

Poročevalec Klun čita: 7. P. P. Glavarjev zaklad za uboge: Potrebščina nespremenjena 4817 gl. pokritje 8376 gld., toraj se kaže presežka 3559 gl.

Poslanec Kersnik pri tej točki izraža željo, naj bi se vendar enkrat izvršila volja ustanovnikova in v Komendi zgradila bolnišnica, kajti sedanje razmere nikakor ne zadoščajo potrebam okraja. Zato predlaga: Dežel. odboru se naroča, da razmotriva vprašanje v imenovanju stalnega zdravnika v Komendi oziroma o porabi te ustanove v smislu ustanovnega pisna ter poroča o tem v enem prihodnjih zasedanju.

Poročevalec Klun čita dalje ustanovne zaklade 8. do 21. ki obveljajo brez ugovora, potem reče:

Predlagam glasovanje v celoti in nasvetujem: Proračuni ustanovnih zakladov za l. 1892 se odobré.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. aprila.

Notranje deželo.

Štajerski deželni zbor. Štajerski Nemci spoznavajo vedno bolj, kako dobro orodje proti Slovincem je deželna avtonomija. Tu se zadnji čas večkrat pokaže. Sam deželni glavar je vlani v državnem zboru se izrekel za razširjenje deželne avtonomije. Letos je pa vlada predložila deželnemu zboru nov zdravstveni zakon. Dotični odsek pa ni vzel v posvetovanje vladne predloge, temveč je izdelal čisto nov načrt. Vlada je seveda temu ugovarjala in naznanila, da novi zakon ne dobi sankcije. Deželni zbor je pa vendar vsprejel nov odsek načrta. Te stvari nimajo z narodnostjo sicer nič opraviti, ali kažejo jasno, kako da teže nemški liberalci, da razširijo delokrog in samostojnost deželnega zbora in to gotovo le zagadadel, da bi potem ložje ovirali razvoj štajerskih Slovencev. Slovenci moramo s tem računati in biti jako previdni, da se našim nasprotnikom ne posreči doseči svojih namenov.

Češkonemška sprava. Gregrovo glasilo dan na dan obira Staročeh in veleposestnike. Sedaj jim ne more odpustiti, da se naravnost ne odpovedo spravi. Dokler se sprava naravnost ne odkloni, bode vlada se držala sprave. Pošiljala bode češčine ne-

večše uradnike v nemške okraje in pa komisija pri nadsodišču bode nadaljevala delo za razdelitev okrajev. Se le, če se veleposestniki in Staročehi odpo-vedo upravi, bode grof Schönborn preklical naredbo z dne 8. februarja 1890. Seveda „Narodni Listy“ sami ne verujejo, da bi grof Schönborn potem kar preklical omenjeno ministersko naredbo. Vlada bode kar rekla, da omenjena naredba ni v nobeni zvezi s spravo. Pa saj Mladočehom ni za stvar, njim je le za borbo s Staročehi in veleposestniki. Ko bi poslednji jim v tem oziru ustregli, bi pa takoj kaj drugega našli.

Tirolsko. Konservativni italijanski poslanci so prišli v zbor in storili obljubo, da ne izgube mandatov. Daljših posvetovanj se ne mislijo udeleževati, samo pri razgovorih o šolski predlogi bodo navzoči. Nemški liberalci se zaradi tega hudujejo, ker sedaj ni nobenega upanja, da bi deželni zbor vsprejel kak šolski zakon, ki bi ne bil osnovan na strogo katoliških načelih.

Bukovina. Kako malo doslednosti imamo Slovani avstrijski v politiki in kako da se damo drugim rabiti v njihove namene, je vidno iz tega, da hočejo Poljaki pri volitvah za deželni zbor v Črnovcih glasovati za nemško-liberalne kandidate. Kaj imajo pač Poljaki v Bukovini od Nemcev pričakovati?

Vnanje države.

Bolgarija. Ruski listi gotovo neso posebno zanesljivi viri o bolgarskih zadevah. Tako hoče sofijski dopisnik nekega ruskega dnevnika vedeti, da so baš ruska oblastva v Odesi prišla tri Makedonce, ki so najbrž umorili Vulkovića, in jih bodo izročila Turčiji. S tem hoče ruski list oprati Šišmanova in Rusijo. Da pa ta vest ni resnična, je očitno, ker bi sicer kak drug list že bil kaj zvedel o tem. Dodopisnik tega lista še pripoveduje, da je bolgarska vlada predlagala Turčiji, da ž njo sklene vojno zvezo, seveda s pogojem, da bo Turčija ovirala na vse mogoče načine rusko protibolgarsko politiko. V Carigradu so pa ta predlog odklonili. Z „Länderbanko“ se sedaj Stambulov pogaja za 45 milijonov posojila, da bi za zmiraj plačali Turčiji vzhodno-rumelijski tribut. Turčija bi potem priznala bolgarskega kneza in Bolgarija bi dobila naslov „Zedinjeno bolgarsko kraljestvo“. Da o vsem tem ni besedice resnične, skoro ni treba omenjati.

Bolgarija in Srbija. V Sofiji se mnogo govori o znani Masicevi interpelaciji v srbski skupščini. Bolgarski listi sedaj znova zagotavljajo, da je Pasić res bolgarski vladi ponudil svojo pomoč proti Srbiji. Pasić je bil v Bolgariji dobil službo pri ruskoškovarniški železnici, ker se je izdal za Bolgara iz Zajčara. Začel je pa takoj zbirati srbske emigrante, da bi vdrli v Srbijo in ondu napravili vstajo. Po zjedinenju z Bolgarijo je pa Pasić svojo namero mogel opustiti, ker je bolgarska vlada hotela ostati v dobrih razmerah s Srbijo. Ko so pa Srbi objavili vojno, je Pasić zopet ponudil svojo pomoč. Vlada bolgarska bi morda tudi ponudbo bila vsprejela, ali dogodki so stvar prehiteli. Predno je Pasiću odgovorila, so Bolgari že zmagali Srbe in pridrli do Pirota. Tedaj Pasićeve pomoči vlada ni potrebovala in jo je odklonila. Vse to pravijo bolgarski listi, se da s pismi dokazati. Srbski vladi pač ni všeč, da se stvar znova začela razpravljati.

Francija. Policija je prejela jednega najnevarnejših anarhistov, Ravachola, o katerem se misli, da je prouzročil poslednje dinamitne atentate. V njegovem stanovanju našli so priprave za izdelovanje razstrelil in za ponarejenje denarjev. Sedaj je že priznal, da je kriv jednega dinamitnega atentata, druga zločina pa še taji. V Parizu je veliko veselje, da se je policiji posrečilo dobiti tega moža. Proti njemu se nov zakon proti dinamitnim atentatom še ne bode mogel porabiti, ali misli se, da bode obsojen na smrt, ker ga dolže tudi umorov. Sojen najbrž ne bode v Parizu, temveč v Montbrisonu, ker ga je tamošnje sodišče že dolgo zasledovalo zaradi nekega umora. Tudi v Montbrisonu ni anarhistov in se bode obravnavala lahko mirno vršila, dočim se je v Parizu bati izgredov. Seveda je še veliko vprašanje, če ima policija že vse dinamitovce.

Italija. V italijanski zbornici je nedavno neki radikalec interpeloval, kako da je vlada iz Neapolja iztirala Rusa Ivanova. Minister je odgovoril, da je dotičnik razširjal anarhistične ideje in da se je tudi pokazalo, da ni povedal pravega imena. Kakor sedaj izvem, je omenjeni Ivanov Nemec Karol Brand, ki se je pa že bavil z raznimi ne baš častnimi posli. Nekaj časa je za Nemčijo vohunaril v Franciji, od koder so ga iztirali. Pozneje je živel nekaj časa v Švici, od koder je šel v Italijo. Kaj je bil namen njegovega bivanja v Italiji, ni znano. Morda je zopet vohunaril za kako državo.

Izvirni dopisi.

iz Prage, dne 28. marca. (Dan Komenského. — Jan Soukop †.) Danes je baš 300 let, ko se je v najskrajnem koncu jugoistočne sesterske Morave, v Ogerskem Brodu, porodil Jan Amos Komenský.

Po vzgledu kraljevske Prage menda ni danes na Češkem mesteca, da bi ne označilo s ponosom

in radostjo tega narodnega praznika, a to so pojmla i vsa češka občinska zastopništva. Praške slavnosti je pričelo predvsem starejšinstvo našega mesta s slavnostnim zborovanjem dne 24. t. m. V slavnostni seji je župan, g. dr. Šolc slavil Komenskega ne kot češkega brata in emigranta, temveč kot slavnega pedagoga in učitelja, kateri se povsodi proslavlja kot osnovelec novodobnega šolstva. V svojem govoru je dr. Šolc izjavil, da se bode jeden izmed praških mestnih trgov nazival: „Trg Komenskega.“

Duhovniški členi mestnega zastopništva bili so v tej seji neprisotni. Mestno starejšinstvo je potem v spomin imena Komenskega darovalo „Matici šolski“ 5000 glđ. in dunajskemu šolskemu društvu „Komenský 1000 glđ.

Danes je pa vsa Praga in nje predmestja (Žižkov, Karlín in Vinohrady) v zastavah. Na spomenik J. A. Komenskega v Naardenu položen je bil danes dragocen venec, poslan tjā od praške občine. Venec je iz dveh palmovih listov, okrašen s težkimi trakovi v narodnih bojah z napisom: „Velikému učitelji narodů — obec pražská.“ Mestni magistrat je s pripisom prosil starosto mesta Naarden, naj venec položi na spomenik. Vse slavnosti Komenskega so razdeljene na tri dni. V soboto je bila slavnostna predstava v „Narodnem gledišču“; včeraj popoldne se je priredila v „Rudolfinum-u“ akademija s predavanjem, danes opoldne je bilo pa v Pautheonu slavnostno zborovanje, slavnostni govor imel je gosp. prof. dr. Durdík.

Tudi bode prirejena izložba Komenského, koja bode otvorena jutri in bode trajala mesec dnij.

Proslava tristoletnice Komenskega vršila bi se bila izvestno mirno in brez političkega hrupa in strankarskih agitacij; veleni u p e d a g o g u izkazovala čast, koja mu gre za njega zasluge, priznavane od vsega sveta. Toda znana prepoved učinila je iz Komenskega proslave — političko vprašanje, kakor to svedoči deželni zbori v Brnu, Opavi in pri nas v Pragi. Ta prepoved je dala povod, da je bila proslava Komenskega — pristranska, politična demonstracija! Češki visokošolci so namreč poslali pruskemu ministru za nauk, Zedlitzu, brzojavno zahvalo v francoskem jeziku, ker je zapovedal, da ima dan 300letnice Komenskega biti v pruskim šolah — šolski praznik, istotako so brzojavili — nemškemu cesarju.

Nu, ta češka zahvala mladih dijakov zdi se mi neumestna, če ne smešna. Tu treba gledati na to, če se dotične države ravnaajo tudi po Komenského načelih. Na Pruskem tega ne opažamo. Ondi Poljake neusmiljeno ponemčujejo po šolah, kar je v protislovju s Komenského ukom, koji je za najpotrebnejši nauk proglašal: poučen je v m a t e r i n e m j e z i k u. Prusko je v obče središče germanizacije, in radi tega je naidušenje napominanih dijakov prekoračilo meje dostojnosti.

Kakor apostol prave prosvete je potoval naš Komenský od dežele do dežele, od naroda do naroda in povsodi, kamorkoli je prišel, pognalo je seme izobrazbe kali. Minolo je tri sto let od rojstva Komenského, in njega prošnja k Bogu, da bi otel češki narod pred tedaj pretečim poginom, slavi svoje spolnjenje. Stara slava češkega duha blesti v novem svitu, ime naroda, iz kojega se je porodil Komenský izgovarja spoštljivo in naš narodni in politički protivnik. Sinovi češkega naroda naj pate dni odpró poučno knjigo slavljencevega življenja in se učé iz nje: vstrajnosti, požrtvovalnosti in delovanja za blaginjo svojega naroda, kakor je to vse svoje življenje činil na Moravskem doubraviški župnik, pisatelj in pesnik, č. g. Jan Soukop, koji je včeraj prominol.

Globoko žalost vsled te izgube občuti vsa škofija, domovina in ves češki narod, kojega je tako odkritosrečno in zvesto ljubil rajnik. Geslo pokojnega Sušila je bilo i njemu geslo: Cerkev in domovini je dal svoje nerazdeljeno in celo srce. Ko se je na Moravi porajala pomlad narodnega in cerkvenega probujenja in nepozabni Sušil pod zastavo sv. Cirila in Metoda zbiral rodoljubno duhovščino, tu je vstopil Jan Soukop z mladostno gorečnostjo v zbor starejih naidušenih bojévníkov, tú je brenknila Bogu in domovini posvečena lira poklicanega pesnika; duhovnik in pesnik ostal je zvest svojim vzvišenim idealom vse svoje življenje.

Med Čehi in Moravani ne bode izginol iz spomina, dokler se bode romalo na Velegrad in po cerkvah domovine razlegala krasna Soukopova pesem: „Ejhle oltář Hospodínův žárí!“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. aprila.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri XI. sejo. Mej drugimi je na dnevnem redu tudi prošnja za podporo k nameravani deželni razstavi.

(Kranjski deželni odbor) je podaril tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli za lesno industrijo zbirko podobarskih modelov in odlitkov, katere je iz gipsa in cementa izvršila dunajska kiparska družba Fischer, Bock in Haselsteiner v novem deželnem gledišču. Podarjena zbirka obsega 52 komadov, vlitih iz gipsa od imenovanje firme, ter ima med seboj najlepše vnanje in notranje okraske, pričeni pri velikih figurah v kozicah nad vnanjimi okroglimi okni, mogočnih kapitelih in stebrih, pri visečih vencih na doprskem zidu lož in raznih krinkah pa do ličnih letec in drugih drobnih ornamentov na okrajkih in stenah. Vsa zbirka je imenovana tvrdka sama vlila in tudi v šoli postavila v posebni dvorani, kjer se jako lepo podā in zelo poučno razlaga obiskovalcu posebnosti zanimive te tehnike. — S tem lepim darilom je deželni odbor vnovič dokazal svoje zanimanje za velevažno stroko obrtnega pouka ter zelo obogatil zbirke mladega zavoda.

(Pokopan) je bil danes popoldne g. Fr. Omejc, umirovljeni poštni oficijal, z mnogobrojnimi sprejedom vseh vrst našega mesta. Pokojnik je bil značajan rodoljub; vsled tega rodoljublja bil je premeščen za Herbst-Giskrove dōbe v Bohumin (Oderberg) na šlezjsko-prusko mejo; bil je vedno veren katoličan, zvest pristaš narodno-konservativne stranke, vrl podpornik šolske mladine in sirot.

(Konservativno obrtno društvo) v Ljubljani ima prihodnjo nedeljo dne 3. aprila ob 6. uri zvečer v gostilniških prostorih hiše „Katol. rokodelskih pomočnikov“ v Poljskih ulicah št. 10 podučni in zabavni večer. Vspored: 1. Govor. 2. Zabava. K temu večeru vabi vse svoje ude

odbor.

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj 21. sejo. Mej drugim je poslanec Vogel poročal o železnici Celje-Šoštanj-Velenje. Kredita je bilo dovoljenega 2.700.000 glđ., površni račun pa kaže do 30.000 glđ. prihranka. Ker dela še niso odobrena, naroča se deželnemu odboru, da v prihodnjem zasedanju predloži nastančen računski skiep. — Slovenski poslanec dr. Lipold obžaluje, da se pri tej železnici prezira enakopravnost obeh narodnostij, ker so imena postaj naznanjena le v nemškem jeziku. Prebivalstvo zahteva napise v obeh deželnih jezikih, kar je tembolj opravičeno, ker gre železnica le po slovenskem delu dežele. Govornik graja tudi visoke tarife na tej železnici, ki tako počasi vozi, kakor nekdanji poštni vozovi. Deželni odbor naj torej skrbi, da se tarifi na imenovani železnici znižajo (Pohvala s slovenske strani.) — Deželni odbornik dr. Schindler odgovarja, da so poleg nemških mest tudi mnoge slovenske občine prosile za nemške napise. (Klici s slovenske strani: To ni resnica! Katere občine? Imenujte jih!) To je v aktiv. (Klici: Kje?) Dvojezični napisi bi le motili občinstvo. (Slovenci kličejo: Zakaj?) Vsi občinski načelniki so bili pri komisiji navzoči in nihče se ni izrazil za slovenske napise. (Slovenci kličejo: Ker je bilo ob sebi umevno.) Zastopniki Spod. Štajerja torej ne gledajo toliko na praktične potrebe, kakor na narodnostno vprašanje. — Dr. Dečko pravi, da se bode železnica dobro razvijala, ko se zveže s Kranjsko in Dravobregom na Koroškem. Na Spod. Štajerskem pa živé Slovenci, s to istino je treba računati. Nemški jezik se gotovo ne prezira, če so poleg tega še slovenski napisi. Svarilni napisi so vsi dvojezični, zakaj torej ne tudi napisi postaj? To je naravnost zasmehovanje slovenskega prebivalstva. (Burna pohvala s slovenske strani.) Tudi Slovenci se dobro zavedajo svoje narodnosti, in če se tej njihovi želji ne ustreže, potem so razmere na Štajerskem že nenaravne in nezdružive. S temi napisi slovenski Štajer še ni ponemčen, toda Slovenci tega ne morejo trpeti. Govornik omeni, da je prvi zastopnik dežele pri otvorenju železnice v Velenju na pozdrav neke občine odgovoril, da mora prebivalstvo marljiveje delati in manj piti. (Klici: Čujte!) Kaj takega more reči kak paša ali vladar, deželni glavar štajerski pa še ni vojvoda dežele, in prebivalci neso njegovi podložniki. Take besede so bile torej neopravičene in se morajo zavrniti. (Dobrokljici pri Slovencih.) — Baron Hackelberg odgovarja, da na Spodnjem Štajerskem žive tudi Nemci. Slovenci nočejo priznati enakopravnosti,

ker so občine mnogokje odstranile nemške napise. Kedar so vojaške vaje, treba je skrbeti za nemške napise zaradi vojakov. Če se gg. Slovenci tako postavljajo na zadnje noge... (Velik krik in nemir.) Baron Hackelberg se opravičuje, da mu je ta beseda nehoté ušla in noče nikogar žaliti, zato prekliče besedo ter nadaljuje: Če gg. Slovenci tako odločno zahtevajo tudi slovenske napise na postajah, naj pusté tudi nemške napise v občinah. — Govorili so še M. Vošnjak, ki naglašá praktično potrebo slovenskih napisov, dr. Starkel in dr. Koschinegg. — Deželnemu odboru se je naročilo, naj nemudoma izdela načrt in sostavi proračun ozkotirne železnice št. Jurje, oziroma Grobelno-Šmarje-Rogatec do deželne meje ter o tem poroča v prihodnjem zasedanju. V ta namen se izdá glavnih delnic za 400.000 gld.

(Umrli) je v sredo v Gradcu nadinženér gospod Ivan Vičič v 61. letu svoje starosti. Rodil se je Postojini, dovršil tehniške nauke v Gradcu ter bil strokovnjak za železniške zgradbe. Sodeloval je pri zgradbi Rudolfove železnice in pri solnograško-tirolski železnici.

(Iz službe je odpuščen) isterski državni in deželni poslanec g. Vekoslav Spinčič, profesor na ženskem oddelku goriškega učiteljskega.

(Iz ormoškega okraja) se nam piše: Nastopili so krasni pomladanski dnevi, kakoršnih smo si že davno želeli, kajti zima se letos dolgo ni hotela posloviti. Se pred kakimi 14 dnevi imeli smo tako mrzlo, kakor navadno meseca januarja, in zemljo je krila na debelo bela snežna odeja. Zdaj pa je že povsod začela poganjati zelena travica — le bližnja hrvatska gora „Ivanjščica“ je še polna snega. — Zadnjič se Vam poročal, da se je tudi v naš okraj pritepla nadležna influenza ali hripa. Trdil sem v dotičnem poročilu, da ni slišati, da bi spravila ta bolezen koga pod grudo. Danes mi je pa konstatovati, da je od onega časa umrlo že več ljudi vsled hripe, kojoj se je pridružilo vnetje pluč. — O tatvinah se pri nas vedno kaj čuje. Po noči od 24. na 25. so vlomili tatje — kojih še do danes niso zasledili — v Šulekovo klet v Obrižu, fare središke. Sliši se, da niso napravili nobene škode, dasi je bilo v kleti precej polovnjakov vina. Majhen z vinom napolnjen sodček, kojega so brčkone nskanili odnesti, privarili so do vrat, a potem ga pustili. Govori se, da so bili brčkone po kakem šumu prepodeni. Da je pri nas o tatvinah toliko slišati, uzrok je ta, ker se iz Ogerske in Hrvatske pritepe mnogo druhal. Naši orožniki ne smejo čez mejo na Hrvatsko in Ogersko, oni pa ne k nam in tako mnogo lopovov pravici péte odnese. —z—

(Koroška c. kr. kmetijska družba ter Slovenci.) Iz Celovca se nam poroča: Slavni odbor „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ je naprosil, sklicevaje se na znani odlok vis. poljedelskega ministerstva, osrednji odbor naše kmetijske družbe, naj ta preskrbi za občni zbor omenjenega društva govornika, ki naj zbranim kmetovalcem govori o umnem poljedelstvu. Zadnje dni je došel odgovor osrednjega odbora, ki je slovensko prošnjo odbil, sklicevaje se na § 33. društvene postave, češ, da kmetijski družbi ni dovoljeno stopati v dotiko s političnim društvom! Jasno je, da osrednjemu odboru te razsodbe ni narekoval ozir na društvene postave, marveč mržnja do Slovencev, kajti ta izgovor je čisto puhel! Predlanskim je namreč g. poljedelski minister sam k zboru našega

katoliško-političnega društva poslal kot govornika g. tajnika kranjske kmetijske družbe! Zato se je odbor katoliško-političnega društva iz nova obrnil do vis. poljedelskega ministra s pritožbo zoper odlok osrednjega odbora kmetijske družbe koroške in s prošnjo, naj g. poljedelski minister k občnemu zboru dné 27. aprila pozove kacega govornika o poljedelskih zadevah. — Prav zabavno je pa gledati, kacic „razlogov“ se je začela posluževati tudi naša c. kr. kmetijska družba nasproti Slovincem, in kako moško že stopa za vis. dež. šolskim svetom in drugimi zastopi, ki tudi nikdar niso v zadregi, kedar treba iz trte izviti kak „tehten uzrok“ zoper koroške Slovence!

(Iz Cerkljan na Gorenjskem) se nam piše: Da so se pretekli petek v praznik Marijinega Oznanjenja fantje stopli v gostilni Ahlinovi, kakor ste poročali, je res, ni pa res, da bi sedemkrat zabodeni Slemec umrl. Ko je komisija prišla na njegov dom, da bi ga preiskala, ni ga več našla doma, ker je bil že na delu.

(Vinorejska šola v Mariboru) dobi poskuševalnico za vinarstvo in sadjarstvo, ob enem tudi preskuševalnico za semena. Obe pa bodeta gotovo brez koristi za slovenske kmete, dokler se bode počevalo v nemškem jeziku.

(Finančno stražo) dobé v Žalci; službo bode opravljala tudi v nekaterih občinah pri Celju ter v vranskem okraju.

(Iz-pred sodišča.) C. kr. okr. sodišče v Celju je obsodilo Janeza Zampieri-ja iz Maribora zaradi goljufije na 7 mesecev, Ivano Orzinek zaradi tatvine na 18 mesecev težke ječe.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbo. Prava, čisto barvana svila se takoj skodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tle nekatere niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnojav pepel, ki se ne skodra, ampak zvije. Če stareš pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorec prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. 190 1 (4)

Telegrami.

Dunaj, 31. marca. Brata Thorand, šolska dečka, sta čitala obravnavo proti morilecu Schneiderju in igrala se rablja. Vsled tega je eden, star 11 let, umrl.

Dunaj, 1. aprila. Cesar je dopoldne otvoril razstavo v umetniški hiši.

Budimpešta, 1. aprila. V budgetni debati je finančni minister naglašal, da so dohodki ugodnejši mimo proračuna. Z ozirom na evropski položaj je znižanje vojne potrebščine nemogoče; večje in manjše države nadaljujejo oborožanje, zato moramo tudi mi biti na to pripravljeni. A tudi tu bode moral biti konec. Večina je glasovala za nadrobno razpravo.

Berolin, 31. marca. Zbornica je predlogo o velfskem zakladu sprejela po nasvetih komisije, da se prekliče zaplemba.

Pariz, 31. marca. V stanovanju Ravacholovem so našli zaloge žvepla in salpetra, kar kaže, da je prouzročitelj eksplozij v Clichy-ju.

Umrli so:

27. marca. Dominika Devetak, posestnikova vdova, 92 let, Žabjak 2, marasmus.

28. marca. Eligij Pere, vratar, 43 let, Cesta na južno železnico 1, jetika. — Adolf Raigl, sprevednikov sin, 1³/₄ leta, Resljeva cesta 23, jetika. — Milan Babič, posestnikov sin, 14 dni, Ulice na Grad 5, katar v črevih.

30. marca. Neža Repin, mestna uboga, 90 let, Karlovska cesta 7, marasmus.

V bolnišnici:

27. marca. Peter Polajnar, gostac, 66 let, plućnica.
28. marca. Marija Novak, gostija, 60 let, plućnica. — Magdalena Zdravje, delavčeva žena, 40 let, jetika.
29. marca. Marija Jama, gostija, 78 let, marasmus.

Tuji.

29. marca.

Pri **Stonu**: Marija pl. Vorbeck in Kren, potovalec, iz Grada. — Mirnau: Perkert, trgovski pomočnik; Berger, Aglar, Fischer, Bauer, Kooss, Goldman, Bruner, Edelstein, trgovci, z Dunaja — Višič iz Postojne. — Erhouniz, notar, s soprogo, iz Ribnice. — Moline, tovarnar, s sestro, iz Trilča. — pl. Franken, uradnik, iz Kranja. — Gammer, trgovec, iz Solnograda.

Pri **avstrijskem caru**: Cerar, posestnik, s hčerjo, iz Blagovice. — Stibil, posestnik vile, iz Vrbe.

Pri **bavarskem dvoru**: Pasquali in Maserati z Reke. — Fajdiga, podjetnik, iz Kamnika. — Waller, potovalec, iz Monakovega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	742.6	5.0	sl. vzh.	oblačno	
31. 2. u. pop.	744.1	7.8	"	"	0.00
9. u. zveč.	745.4	4.2	"	jasno	

Srednja temperatura 5.7°, za 1.7° nad normalom.

Tinktura za želodec,

katere prireja **GABRIEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, lahno učinkujoče, delovanje prebavnih organov ureja joče sredstvo. **Krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje.** — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gld. 1.36, z 55 steklen., 5 Kg. teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. — 1 steklenica velja 10 kr. (60-33) (1309) 9

Palice (Spazierstöcke)

priporoča v veliki izbéri po najnižjih cenah

Prva kočevska domača obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4,

Razprodajalcem izjemna priznana nizka cena. 185 10-4

Dunajska borza.

Dné 1. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 35 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 70 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	313 " — "
London, 10 funtov strl.	118 " 75 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 42 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 10 "

Dné 31. marca.

Ogerska zlata renta 4%	108 gld. 45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 90 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	66 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147 " 80 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2800 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 19 1/2 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile štev. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

- 4% gališke propinacijske zadolžnice.
- 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
- 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

150.000 goldinarjev

dobi se z jedno

kreditno promeso

à gld. 4 1/2 in 50 kr. kolek.

Žrebanje dné 2. maja.